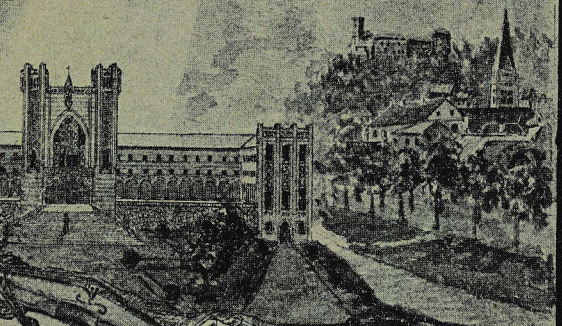

ON BOSKO

LIST SALEZIJANCEV
V SIBELJANI

Ludovik or

Izhaja vsak mesec nedoločen dan.

Vsebina:

Spomin umrlih	145
Življenje don Boska. (Dalje.)	147
Nekaj črtic o salezijanskih misijonih	150
S petega mednarodnega shoda salezijanskih/sotrudnikov	152
Življenje Savija Dominika. (Dalje.)	155
Dedščina nehvaležnega sina	157
Pogled po svetu	160

Don Bosko se pošilja brezplačno vsem sotrudnikom in sotrudnicam. Milodari za pokritje tiskovnih in poštnih stroškov se hvaležno sprejemajo.

Spoštovanim naročnikom.

Tu in tam se lahko zgodi, da kak naročnik ne prejme zvezka. V takih slučajih nam jako ustreže, ako naznani potom reklamacije, katera se odda na pošti odprta brez znamke.

Mala pošta.

G. L. M. v K. Vsem ljudem se ne more dopasti Celo ljubi Bog ne ustreže z vremenom vsem ljudem. Kdor prihaja na Rakovnik in ni slep opazuje napredek vsako leto.

Č. g. A. K. v M. Svetišče pride letos okoli in okoli v višino 9 m; od fundamentov kripe 17 m. To je komaj ena tretjina. Razen bolezni vstavlja delo polaganje umetnih kamenjev, katero je jako zamudno. Sicer je koristno počasi zidati, da se zidovje, zlasti stolpa, dobro vležeta.

Č. g. L. S. Svetišče nam zida tukajšna tvrška Treo Viljem. Umetno kamenje izdelujejo v Slomškovi ulici, nasproti cerkve Srca Jezusovega.

Služba božja na Rakovniku meseca novembra.

Ob delavnikih: Sv. maša od 5 naprej. Zvečer ob 7 branje in blagoslov z Najsv. za dobrotnike zavoda.

Ob nedeljah in praznikih: Prva sv. maša ob 1/48; druga ob 1/210 z razlage sv. evangelija. Popoldne ob 1/24 krščanski nauk, litanije in blagoslov z Najsvetejšim. Dopoldne ob 1/29—1/210; popoldne ob 1/45—1/46 ura molitve.

Dne 23. novembra (petek) zvečer ob 1/28 govor, blagoslov z Najsvetejšim in vaja srečne smrti za sal. sotrudnice. Kdor se udeleži, zadobi popoln odpustek.

Dne 24. novembra (sobota) prva sv. maša ob štirih, druga o pol petih pred izpostavljenim sv. R. T. in skupno obhajilo za salezijanske sotrudnice. Kdor se udeleži, zadobi popoln odpustek.

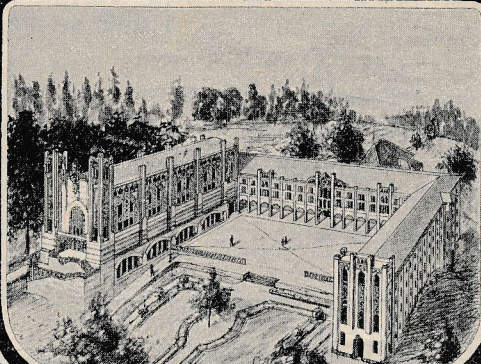
Tretjo nedeljo v mesecu (18. nov.) popoldne ob 1/45 shod salezijanskih sotrudnic. Kdor se udeleži, zadobi popoln odpustek.

DON BOSKO

PUSTITE MAJ

PRITIKMENI

PAJ·VI·DUŠ

URUC·V·ZEM

— — — — —

List salezijancev v Ljubljani.

— — — — —

Spomin umrlih.

(V obliki psalma.)

Zadnji žarki brez gorkote in pravega življenja poljubljajo križ mojih umrlih, ki leže v mrzli zemlji.

Vse je tiho in žalostno v naravi; vse joče in stoče. Je spomin umrlih . . .

O Bog, koliko spominov na njih življenje! . . .

Kje, o Gospod, je Tvoja obljuba, da bodo kosti Tvojih svetnikov počivale v miru, in da bodo na veke živela njih imena?

Leže v mrzli, toda blagoslovljeni zemlji, kjer začenja nesmrtno življenje.

So na polju smrti; spijo spanje, iz katerega se bodo zbudili k novemu življenju. Toda, kje je Tvoja zvesta obljuba? . . .

Veseli me, o Bog, da bodo duše pravičnih v Tvojih rokah, in da se njim ne bo približalo trpljenje smrti.

Sladka tolažba, neprevarljivo upanje . . .! Žalostno srce, utolaži se! Neumneži mislijo, da so umrli, a oni uživajo večno življenje.

*

Križ je upanje, tešitelj žalostnih in potrlih.

Toda s solznimi očmi, obrnjenimi proti nebu, še zdihujem: „O Bog, kje so duše mojih umrlih?“

So li srečne kakor mi, ko smo združeni s Teboj? Uživajo li naše veselje, kadar smo združeni s Teboj v sladki ljubezni?

Ali okušaj o studenec Tvoje dobrote in večne slave ?

Če je tako, naj neha žalost: sladek je mojemu srcu spomin na umrle . . .

*

Tema pokriva vse, in v globoki tišini čujem bolj blizu glas svojih dragih. Iz grobov slišim glas brez odmeva: „Usmili se me, usmili se me!“ — Je spomin umrlih.

O Gospod, zakaj trepetaj moj duh in me polni groza? . . .

Bolj hitro utriplje srce . . . , bolj grenke solze spremljajo zdihe.

Ojme, koliko padcev ubogih umrlih! K ostri sodbi si poklical njih dela in pred Teboj so njih pregreški.

V otroškem zaupanju se boje Tvoje sodbe . . . Usmiljenje, o Gospod, usmiljenje!

Toda kaj je bilo z mojimi dragimi? Ali so našli pri Tebi usmiljenje? Ali so umrli s Tvojim poljubom?

O Bog, ali si odpustil njih pregrehe, kakor nam, kadar se s strahom približamo Tebi? Ali jim je bila v usmiljenje Tvoja kri?

Če je tako, o moj Bog, naj neha vsak jok blizu mojih umrlih: — sladek je mojemu srcu spomin na umrle.

*

Počasi se oglašajo zadnji udarci večernega zvona; žalostno spremljajo stok turobnega srca: — vse molči . . .

Toda blizu mojih dragih ne molčijo moja usta; zaupljiv glas prihaja iz njih: „Gospod, zanje poslušaj mojo molitev!“

So žejni jeleni, ki hrepene po čistem studencu; so boječje golobice, ki skušajo razprostrti svoje peruti in poleteti k Tebi . . .

Toda povej, o Gospod, . . . ali poslušaj iz tabernakelja zanje prošnje? Ali si v svetem zakramentu z nami jetnik, njim slava?

Če je tako, naj vedna molitev prihaja iz ust, in veselo naj bo srce pri mojih umrlih: — tolažljiv je mojemu srcu spomin na umrle.

*

Rahel vetrič razganja na nebu oblake; prikažejo se svetle zvezde, tresočičarki obsvitajo tihe grobove.

Prostrtna na grobu, se oklenem sv. križa, med vonjem svežih cvetic zrem v neskončnem prostoru duše svojih dragih.

Kdaj, o Gospod, se bomo združili v domovini? Kdaj nas boš pritisnil na svoje srce? . . .

Doklej bodo pozabljene te suhe kosti? Dokle bodo živeči z žalostjo poljubljali mrzle grobove?

O Bog, kakor lek prihajajo v dušo Tvoje besede . . . O veselje, ki tolaži, ki v zamaknenju povzdiga k nebu!

Kdor v me veruje, ne umrje . . . , jaz sem vstajenje in življenje.

Dosti, o Gospod . . . Neumrjočnost, veselje, neskončna sreča nas čaka . . . Kako tolažljiv in sladek je mojemu srcu spomin na umrle!

Življenje don Boska.

XXII.

Don Bosko spreobrne mladega juda. — Potreba novega oratorija. — Strela je pomagala. — Nezadovoljne žene.

Leta 1847. je božja Previdnost odločila don Boska, da je spreobrnil mladega Juda.

Don Bosko je šel večkrat v bolnišnico sv. Janeza tolažit bolnike. Nekoč ga opomni prednica, sestra Serafina Buttigliera, da je med bolniki judovski mladenič, ki se je že večkrat spoštljivo izrazil o katoliški veri.

„Kdo ve, da Bog ni odločil milosti meni, da ga jaz pripeljem v njegov vinograd“, je mislil don Bosko ter stopil v njegovo sobo, ki je bila ena najlepših sob v bolnišnici.

Mladenič je sedel na stolu. Ko zagleda duhovnika, spoštljivo vstane. Bil je uljudnega obnašanja; iz obličja mu je sijalo trpljenje, ki je mučilo njegovo telo in njegovo dušo.

Don Bosko je kmalu spoznal, da ima mladenič odkrito srce. Prvi obisk je bil kratek, toda bil je začetek mnogim obiskom.

Komaj je mladenič spoznal don Boska, začel ga je ljubiti. Odkril mu je svoje duševno stanje ter mu natančno opisal svoje življenje.

Imenoval se je Abram. Bil je sin bogatih starišev iz Amsterdama. Stariši so ga ljubili kot najdražji zaklad in so mu bogato plačevali pridnost v šoli.

Nič manj kot stariši ga je ljubila sestra Rahela. Ta je v srcu skrivala željo da bi postala katoličanka. Iz sv. knjig, katere je skrivaj prebiral, je spoznavala lepoto katoliške vere. Želela jo je odkriti tudi bratu Abram, zato je med ljubeznive pogovore vmešavala katoliške resnice, ne da bi bil Abram opazil, kaj namerava Rahela.

Lepi katoliški nauki, katere je zajemala iz svetih knjig, so ji vzbudili v srcu željo po popolnem življenju. Nekega dne stopi k očetu ter prosi, naj ji dovoli postati usmiljenka. Prošnja je očeta močno užalila; nikakor ni hotel uslišati prošnje. Rahela je žalovala. Še večkrat se je zatekla ljubeznivo k očetu, a on ni maral slišati prošnje. „Ne govori mi več“, jo nekoč jezno zavrne, „dokler si v moji oblasti, nimaš storiti koraka, ko pa postaneš polnoletna, tedaj stori, kar hočeš, toda zapomni, od mene ne vinarja!“

Počasi so minevali tedni in meseci. Minula so tri leta. Hrepenenje po samostanu je ostalo nespremenjeno v Rahelinem srcu. Šele sedaj je postala neodvisna od svojega očeta, — postala je polnoletna.

Ker ji oče ni maral preskrbeti potrebnih pripomočkov, se je je usmilila dobra teta. Rahela je šla v Pariz in se ondi po sv. krstu popolnoma posvetila božji službi.

Abram, ki jo je doslej ljubil, kakor le brat more ljubiti sestro, jo je začel sovražiti v srcu. Misel, da se je Rahela odpovedala materni veri, mu je bila zoprna. Toda besede, katere je čul od svoje sestre, so mu ostale neizbrisljive v srcu in so bile začetek dvomljenja o judovski veri.

Oče je kmalu uvidel dvom. Videč, da se čedalje bolj oddaljuje od svoje vere, da celo zaničuje judovsko vero, je poklical učenega rabinca, da bi ga s prepričevalnimi dokazi ohranil v materni veri. Toda rabinovi dokazi ga niso prepričali; oporekal jim je in večkrat spravil rabinca v zadrego. „Če je v sv. pismu pisano“, je rekel med drugim, „da kraljevo žezlo ne bo vzeto iz Judovih rok, dokler ne pride Mesija, kje je ono judovsko kraljestvo, če Mesija še ni prišel? Ako je judovsko kraljestvo razpadlo, ali ni to znamenje, da je Mesija prišel?“ Rabinec se je trudil, da bi ga prepričal, toda zaman.

Ko je oče opazil, da ga rabinec ne more prepričati, poslal ga je protestantom, da bi ga ti utrdili v veri. Trudili so se, toda tudi njih dokazi so bili preslabi, da bi prepričali bistrumnega Abrama.

Videč, da z dokazi ne dosežejo namena, začeli so ga voditi po slabih potih. Ubogi mladenič je padel v zanke hudobnih učiteljev. Tu se je nakopal plučno bolezen, katere se ni mogel več oprostiti. Stariši so ga pošiljali od zdravnika do zdravnika, iz kraja v kraj, toda za Abrama ni bilo pomoči. Slednjič so ga poslali v Turin, kjer je v bolnišnici sv. Janeza našel don Boska.

Don Bosko mu ni takoj govoril o veri; najprej si je hotel pridobiti njegovo srce. Šele tedaj, ko mu je mladenič natančno odkril svoje težave, je don Bosko začel govoriti o veri. Abram je občudoval lepo katoliško vero.

Ko so Judje izvedeli o don Boskovih obiskih, so poslali čuvaja, da je čul ob bolniški postelji. Od tega dne se je mogel don Bosko le redkoma približati Abrammu.

Ker mu ni mogel govoriti osebno, poslal mu je knjigo „Discussioni dirette agli Ebrei“, iz katere se je lahko še bolj natančno prepričal, da je Mesija v resnici prišel. Odslej mladenič ni več dvomil o veri; spoznal je, da je le katoliška vera prava. Začel je hlepiti po sv. krstu.

Medtem se je pa bolezen čedalje bolj slabšala. Ko je oče izvedel, da krščanski duhovnik obiskuje Abrama, zapovedal je, naj mu takoj vrnejo sina. Zdravniki so se zoperstavili, češ, da je mladenič preslab, da dolgo ne more živeti.

Judje so se prestrašili teh besedi. Praznoveren strah pred umirajočim jih je prisilil, da so se počasi oddaljili ter pustili mladeniča v miru. Kaplan Rossi se je poslužil trenutka ter krstil mladeniča, potem ga obhajal in mu podelil poslednje olje. Judje niso ničesar vedeli. Takoj drugi dan je mladenič umrl.

Ko je bil l. 1883. don Bosko v Parizu, je ondi obiskal sestre usmiljenke. Vprašal je, ali je še ondi sestra iz Amsterdama.

„Da, je še“, odgovori vratarica; — „Rahela“.

— „Recite ji, da ji želim govoriti.“

Pobožna sestra je kmalu prišla. Ko izvedela o sveti smrti svojega brata, se je veselja izjokala. Videla je, da je seme, katero je zasadila bratu v srce, pognalo sadove večne sreče.

— Medtem pa, ko se je don Bosko trudil za zveličanje mladeniča Ab-rama, se je število dečkov v nedeljskem zabavišču jako pomnožilo. Nekega dne pokliče dr. Borela ter mu reče: „Že nekaj nedelj opazujem, da se je število dečkov neznatno pomnožilo: gotovo jih je nad osem sto. Kapelica je premajhna, na dvorišču ovirajo drug drugega v igri, in čimbolj bomo nadaljevali, tem slabše bo. Kaj je storiti?“

— „Tudi jaz opazujem, da je prostor premajhen. Ali bomo res morali zopet vzdigniti šotor in ga prenesti drugam?“

— „Nikakor; ta naj ostane, razun tega pa odprimo nov oratorij v drugem predmestju“, odgovori don Bosko. Borelu je bila všeč don Boskova misel.

Takoj drugi dan je don Bosko obiskal nadškofa Fransonija in mu odkril svojo željo. Pobožni nadškof je blagoslovil njegovo misel in mu svetoval, naj odpre oratorij na južni strani turinskega mesta.

Želja nadškofova mu je bila sveta. Takoj se je napotil v ono predmestjo, da si poišče primeren prostor. Našel je revno poslopje z malim dvoriščem. Bila je lastnina gospe Vaglianti. Gospa je bila takoj pripravljena odstopiti prostor, toda najemnina je bila previsoka. Don Bosko se je pogajal, jo prosil, ji dokazoval plemeniti namen, toda gospa se ni pregovorila.

Že je bila nevarnost, da ničesar ne opravi, ko nepričakovan slučaj spreobrne gospo. Nebo je bilo pokrito z oblaki. V trenutku, ko se je don Bosko mislil ločiti, se močno zabliška, zagrmí in pred trdovratno gospo udari strela. „O Bog“, zavpije in pade na kolena. „Bog naj me varuje strele in jaz vam dam prostor, za kar ponujate.“

— „Hvala“, odgovori don Bosko; „jaz bom molil, da vas Bog blagoslovi zdaj in v prihodnje.“ Takoj nato je nehalo grmeti in pogodba je bila sklenjena za 450 lir.

Don Bosko je poslal zidarje, — da so pripravili lično kapelico. V nedeljo potem je zbral dečke krog sebe in jim naznanil, da bo v kratkem odprl nov oratorij. Dečki so z veselim vpitjem in gromovitim ploskanjem sprejeli naznanje.

Toda vsem ni bilo všeč. Ondi so stanovale nekatere perice, katere je razgrela to poročilo. Sklenile so, da napadejo skupno don Boska.

Ko je nekega dne prišel don Bosko v one kraje, obkolilo ga je dvanajst peric, rudečih od jeze kot kuhani raki. Ena je bolj vpila od druge: „Duhovnik brez srca, brez ljubezni, kaj smo ti storile, da nas podiš? . . . Ali nimaš v Turinu drugih prostorov? . . . Izgubite se vi in vaš oratorij! . . . Če se ne umaknete zlepa, vam bomo me umile obraz.“ Tako so vpile in kakor brez pameti mahale z rokami.

Šele tedaj, ko je prišla gospa Vaglianti ter jim zagotovila, da duhovnik ne pride, da bi jih oropal zaslužka, da jim bo celo dal obilo opravila, da jim bo ona sama poiskala drugo stanovanje v bližini, so se umirile in na tihem razšle. Od tega dne so pustile v miru don Boskov oratorij.

(Dalje.)

Nekaj črtic o salezijanskih misijonih.

Salezijanska družba zunaj Italije.

Tudi salezijanska družba je bila povabljena, da sodeluje pri svetovni razstavi v Milanu. Razstavila je več svojih del iz Italije in marsikaj tudi iz drugih delov sveta. Med drugim je razstavila album fotografij, monografij in statistik iz Amerike in Azije. Na razstavi opazimo tudi razne salezijanske liste iz tujine, med katerimi zavzema prvi prostor „Biblioteca agraria Solariana“ iz Seviglie, obstoječa iz 39 obširnih knjig, s katerimi razširjajo salezijanci najnovejši sistem v obdelovanju zemlje.

Gotovo bo zanimalo blage sotrudnike, ako jim podamo bolj natančen opis salezijanskega delovanja v tujih pokrajinah. Pri tem moramo pa ponoviti besede don Boskove: „Z vašo pomočjo smo odprli obilo zavodov, ustanovili misijone v najskrajnejših zemskih pokrajinah, obrisali mnogo solzâ, sezidali mnogo cerkvâ in kapel ter koristili vzgoji in omiki.“

I. Zavodi in vzgojevališča.

Prvi namen salezijanske družbe je vzgoja mladine, zlasti mladine, ki potrebuje večje pomoči. To je kakor v Evropi, istotako tudi zunaj Evrope najširše polje salezijanskega delovanja. Zato so doslej odprli zunaj Italije 164 ustanov, ki obstoje iz:

72 zavodov z obrtnimi in poljedelskimi šolami s 5170 notranjimi in 6072 zunanji učenci¹⁾;

106 zavodov z ljudskim, gimnazijskim in tehniškim poukom z 5888 notranjimi in 7147 zunanji učenci;

95 šol samo za zunanje učence z 12.819 učenci;

115 prazniških zabavišč z 24.883 rednimi obiskovavci.

Tem moramo pridružiti okrog 2000 dečkov, ki obiskujejo 29 salezijanskih šol med divjaki, o katerih bomo govorili pozneje.

Nad 50 tisoč dečkov tedaj dobiva vsako leto zunaj Italije vzgojo in pouk od salezijanskih duhovnikov.

II. Delovanje med divjaki.

Štiri obširna puščobna polja so sprejeli salezijanci, da jih obdelujejo in storè rodovitne:

1. Pampa, severno in srednjo Patagonijo leta 1880.

2. Južno Patagonijo in Ognjeno zemljo leta 1883.

3. Jivaros di Mendez in Gualaquizza v Ekvadoru leta 1893.

4. Coroados-Bororòs v Matto Grossu (Brazilija) leta 1902.

1. Prvo polje obsega 730 tisoč km². Začel ga je obdelovati monsignor dr. Janez Cagliero, in v kratkih letih so salezijanci večino prebivalcev obširnega polja spreobrnil h katoliški veri in jo omikali. Salezijansko delo v petnajstih letih misijonarjenja v Pampi, severni in srednji Patagoniji obstoji iz:

¹⁾ Notranje učence imenujemo tiste, ki stanujejo v zavodih; zunanje tiste, ki stanujejo zunaj in obiskujejo šolo v zavodih.

Štirinajstih župnij in petnajstih cerkvâ izključno le za občinstvo brez zasebnih kapelic v zavodih in drugih manjših kapelic sredi puščobnih poljan, osmih zavodov za notranje gojence, treh poljedelskih šol, devetih šol za zunanje učence, dveh novicijatov, dveh bolnišnic, osmih zavetišč za otroke, petih velikih meteorologičnih opazovalnic.

II. Tudi drugo polje, ki obsega 507.049 km^2 je večina obdelano. Trud salezijancev je bil bogato poplačan ne le med divjaki, temveč tudi v mestu Punta Arenas, kakor nam kažejo zadnja poročila sal. misijonarja, apostolskega prefekta monsign. Jožefa Fagnana :

Leta 1886.:	Leta 1906.:
Katolikov v celi pokrajini . . . 1500	Katolikov v celi pokrajini . . . 29000
Protestantov 1700	Protestantov 3700
Divjakov 6000	Divjakov 500
Katoliških šol 1	Katoliških šol 14
Katoliških kapel 2	Katoliških cerkvâ 7
	Katoliških javnih šol 7

Danes (1906.) je v tem kraju devet salezijanskih zavodov. Velikega pomena so naselbine sv. Rafaela in Dobrega Pastirja in naselbina Cabo Peñas na Ognjeni zemlji, kjer so pod vplivom sal. misijonarjev zrastle tri nove vasi z dvema zavodoma za dečke in trije zavodi za deklice.¹⁾

III. Istotako pohvalno se ne moremo izreči o Mendezu in Gualaquizzi. Misijonarji, stanujoč skupno v istem poslopju, doslej radi grozovitosti divjakov Jivarov in radi nepoznanih značajev niso mogli dosti doseči. Toda zdaj so si odprli pot : naklonili so si srca Jivarov, naučili so se njih jezika, spoznali so njih navade, in v zadnjem času so že podelili nad 1200 krstov. Misijon je jako težaven. V kratkem ustanove nove misijonske postaje, ki bodo velika dobrodelna mreža, s pomočjo katere bodo pridobili mnogo duš za vero in omiko.

IV. Misijon med Coroados-Bororos v Matto-Grossu, ustanovljen l. 1902. se je začel čudovito razvijati. Doslej ima tri zavode in več manjših misijonskih postaj sredi divjakov. Prvi zavod Jezusovega Srca blizu Rio Bareiro šteje 245 divjakov, drugi zavod Marije Brezmadežne blizu Rio Sangrado 163 divjakov, tretji je šele v svojem početku in je odmenjen divjakom iz drugih pokrajin, takim, ki so že omikani, zato je pričakovati še bogatejših sadov. —

III. Razni misijoni.

Tudi drugi misijoni zaslužijo našo pozornost.

V prvi vrsti zasluži, da se spomnimo junaškega delovanja salezijanskih misijonarjev med gobovimi v *Agua de Dios*, kjer bo ostal v neizbrisljivem spominu neutrudljivi apostol gobovih, sal. duhovnik Mihael Unia, — v *Contratacion*, kamor so prišli l. 1897., — v *Caño de Lore* in v nekaterih manjših krajih v Kolumbiji.

V drugi vrsti so velikega pomena sal. naprave v Afriki in Aziji, zlasti v Palestini, kjer imajo pet sirotišnic.

¹⁾ Zgodovinske črtice iz Patagonije, krajepis, narodopis, podnebje, politično stanje, šolstvo itd. itd. obširno opisuje salezijanski misijonar duh. Lino Carbajal v svojih štirih knjigah „*Patagonia, Studi generali*“, ki je doslej najbolj obširen in najbolj natančen opis iz onih južnih okrajev. — (Dobi se v salez. zavodu v S. Benignu. — Celo delo stane v avstrijski veljavi kron 18.)

Kakor salezijanci, istotako so se razširile salezijanske sestre ali hčere Marije Pomočnice, katere je l. 1879. ustanovil don Bosko. Tudi te imajo obširno polje zunaj Italije, kakor razvidimo na svetovni razstavi v Milanu. Zunaj Italije štejejo 106 ustanov, in sicer:

48 zavodov s 4500 notranjimi gojenkami, pet pripravnic, 50 zunanjih šol z 10.720 učenkami, šest obrtnih šol z 1460 gojenkami, 63 delavnic z 3700 učenkami, devet zavetišč z 1120 deklicami, osem sirotišnic z 800 sirotami, 75 prazniških zabavišč s 32.000 obiskovavkami, sedem misijonskih hiš z 950 divjakinjami, pet bolnišnic z 1500 bolniki.

Kdo pri teh številkah ne bo opazil božje Previdnosti, ki čudežno vodi in skrbno čuva don Boskovo ustanovo? Vsega tega bi salezijanci ne mogli storiti, če bi jim Bog ne pošiljal gorečih sotrudnikov in sotrudnic, ki podpirajo salezijance in skupno z njimi razširjajo krščansko vero in delujejo v blagor človeštva. Kako mnogozaslužna je tedaj družba sal. sotrudnikov.

Iz petega mednarodnega shoda salez. sotrudnikov.

Izrazi naklonjenosti.

Natančno prinašajo časopisi vse podrobnosti iz velikih shodov. Kako natančno je poročal „Slovenec“ o zadnjem katol. shodu v Ljubljani. In zakaj bi ne poročal, saj taki shodi so v čast celi slovenski deželi.

Ako drugi listi tako natančno poročajo o svojih shodih, zakaj naj bi naš mali „Don Bosko“ molčal o shodih salezijanskih sotrudnikov, ki tako visoko povzdigajo salezijansko družbo? Nele laški, tudi vsi večji katoliški listi po drugih deželah so pisali o štirih prvih mednarodnih shodih salezijanskih sotrudnikov. Iz vseh delov sveta so se združili salez. sotrudniki, da pokažejo svojo moč in se z novimi močmi vrnejo v svojo domovino in ondi navdušijo tudi tiste, ki se niso mogli udeležiti shoda.

Meseca junija, kakor smo že poročali, se je vršil peti mednarodni shod sal. sotrudnikov v mestu Milanu pod predsedništvom eminencije kardinala Ferrarija. Preobširno bi bilo, da bi poročali govore slovečih govornikov; omeniti hočemo le izraze naklonjenosti onih visokih dostojanstvenikov, ki se niso mogli udeležiti shoda. Iz teh pisem bo lahko vsakdo uvidel, kako visoki so sotrudniki, in kako goreče so vsi naklonjeni salezijanski družbi.

I. Papež Pij X.

Predsedniku shoda:

Dragemu Sinu pozdrav in apostolski blagoslov.

Z velikim veseljem smo slišali, kako se v Milanu iz raznih delov sveta zbirajo tisti, ki se štejejo vrlim salezijanskim sotrudnikom, da bi se ondi skupno posvetovali, kako bi mogli z večjim uspehom podpirati pobožno salezijansko družbo v razširjanje krščanske vere in omike.

Kako dragi so nam taki shodi, naj Vam spričuje spomin na prejšnje shode, še posebno pa naša nepretgljiva naklonjenost do salezijancev in prekoristne točke, katere ste namenili razpravljati. Točke se nam zde nad vse priporočljive, kakor: skrbeti za mladino, bodisi za tisto, ki se posveti učenju,

bodisi za tisto, ki se posveti rokodelstvu; podajati ljudstvu sredstva v njih duševni in telesni blagor; pomagati izseljencem iz raznih težav; užigati med pagani luč krščanske vere in omike. Te točke delajo čast pospeševateljem shoda, haterim iskreno čestitamo in izrekamo največjo pohvalo, ker s tem pomagajo salez. družbi in preskrbe ono, kar je času najbolj prikladno. Zato voščimo prekornistnemu shodu najboljši uspeh, gotovi, da bosta mnogoštevilen shod in gorečnost zadovoljila naše pričakovanje. Božja Previdnost naj vdahne vašim razpravam potrebnega razsvetljenja in naj podeli obilo nebeških darov. V zagotovilo zaklonjenosti in v potrdilo našega odobravanja naj bo apostolski blagoslov, katerega iz srca podelimo Tebi in vsem udeležencem shoda.

Dano v Rimu pri sv. Petru, dne 22. maja l. 1906. v tretjem letu Našega Vladanja.

Pij P. P. X.

Dragemu Sinu predsedniku shoda
sal. sotrudnikov v Milanu.

II. Kardinali:

Emin. kardinal **M. Rampolla** sal. družbi:

Čujem z veseljem, da salezijanski sotrudniki v Lombardiji pripravljajo peti mednarodni shod sal. sotrudnikov. Tudi jaz se pridružim veselju vseh tistih, ki se iz plemenitega namena družijo v bratovski ljubezni, da bi premnoge in mnogozaslužne salez. naprave previdno podpirali. Iskreno naklonjen voščim, da bi se shod izvršil tako, da bi prinesel obilo koristi plemeniti sal. družbi. Salezijanske naprave so v veliko podporo v dosedanjih potrebah, zato bodo salezijanci, ki so podedovali požrtvovalni duh svojega ustanovnika, in salezijanski sotrudniki, ki jih podpirajo v težkih podjetjih, gotovo uživali blagoslov božji, ljubezen in odobravanje vseh dobrih. Peti shod bo nova slava salezijanski družbi.

Obljubim, da bom v teh dneh podvojil svoje molitve, da bi Bog podelil mnogo milosti in posebno pomoč.

Emin. kardinal **Peter Respighi** č. g. don Rui:

Mednarodni shod sal. sotrudnikov, ki se bo v kratkem obhajal v Milanu, je jasen in nov dokaz, da duh častitega don Boska živi v njegovih sinovih, istočasno je pa nova slava izmed premnogih, katere si salezijanci pridobijo med ljudstvom.

Dobrodošel tedaj! Jaz ga pozdravljam s polnim srcem, z zagotovitom, da bodo medsebojni nasveti in resna razpravljanja preskrbela novih pripomočkov za naraščajoče potrebe sedanje mladine, ki bo prejemale dragocenih koristi.

Marija Pomočnica naj se ozira na shod, in po Njeni priprošnji naj ga blagoslovi božji Sin.

Emin. kardinal **Casseta** je izrekal željo, **da bi peti mednarodni shod ustrezal željam vseh dobrih katoličanov, da bi bil z božjim blagoslovom studenec velikega napredka v človeški družbi.**

Emin. kardinal **Fr. S. della Volpe** predsedniku shoda:

Dovolite, da Vam izrečem najiskrenejša voščila, in da se v duhu udeležim shoda, čestitajoč plemenitim določbam, ki bodo v večji naraščaj blagodejne salezijanske naprave, v večjo čast božjo in v večji dušni blagor.

Ne bom pozabil te dni moliti k Vsemogočnemu, da po priprošnji Marije Pomočnice in sv. Frančiška Sal. podeli nebeških milosti vsem udeležencem, zlasti mnogozaslužnim predsednikom.

Emin. kardinal **Kazimir Gennari** salezijanskim sotrudnikom:

Vsikdar pospeševavec čudovite naprave velikega apostola zdanjih časov, čestitam iz vsega srca imenovanemu shodu, želeč, da bi sal. naprave čedalje bolj naraščale, in da bi povsod razširjala luč sv. vere in resnice.

In ker je mogočna podpora salez. podjetjem družba salez. sotrudnikov, zato kličem tej družbi največjo gorečnost z upanjem, da bo temu veliko pripomogel bližajoči se mednarodni shod.

Emin. kardinal **Jožef Vives y Tuto**:

Videč dobrote, katere Jezusovo Srce in preblažena Devica, pomočnica kristjanov, po časiitem don Bosku in njegovih sinovih delita celemu svetu, zlasti Evropi in Ameriki, in da bodo te dobrote s petim mednarodnim shodom dosegle še večji naraščaj, bi želel biti osebno navzoč pomenljivemu shodu, da bi bil tudi jaz deležen onega plačila, katerega si bodo zaslužili mnogozaslužni sotrudniki.

Emin. kardinal **A. Tripepi**:

V ljubezni navzoč čestitam s polnim srcem petemu shodu salez. sotrudnikov in se veselim, da vredni don Boskovi sinovi in učenci z blagodejnim delovanjem čedalje bolj kažejo, da svet ne more doseči prave in stanovitne omike brez blagoslova sv. cerkve in rimskega papeža.

Emin. kardinal **Richelmy** č. g. don Rui:

Preskrbeti potrebam mladine vseh slojev, zlasti revni mladini, je največja potreba sedanjega časa. Zato ne morem, da bi ne čestital novemu shodu salez. sotrudnikov; čestitam Vam Velečastiti, čestitam Vašim sobratom. In če je potreba posebnega blagoslova od zemeljskega škofa, ki je videl roditi se salez. družbo, iz dna srca in z vso ljubeznijo rad blagoslavljam.

Nebo naj se smehlja pospeševateljem in dobrotnikom; jasne in koristne naj bodo razprave; močni in sveti naj bodo sklepi, in bogati sadovi.

Emin. kardinal **Dom. Svampa** predsedniku shoda:

Veselim se z Vami, da boste z veliko tolažbo obhajali v Milanu peti shod salez. sotrudnikov. Radi velike ljubezni, katero sem vsikdar gojil do don Boskovih sinov in do premnogih podjetij, katerim se posvetijo, izrekam gorečo željo, da bi se shod srečno izvršil. Da salezijanske naprave cvetó, je treba dveh pogojev: — da salezijanci ohranijo duh ustanovnika, in da nikdar ne neha delavnost sotrudnikov in sotrudnic. Ti shodi čudovito koristijo, da se ohranijo stanovitne in zveste.

Emin. kardinal Julij Boschi, nadškof v Ferari *kliče shodu najbogatejši božji blagoslov, da bi dosegel najboljši uspeh, katerega žele vsi tisti, ki ljubijo blagostanje sv. Cerkve in človeštva in življenje tako koristne družbe.*

Emin. kardinal **Jožef Prisco**, nadškof v Neapolu, potem ko čestita shodu. skonča: *Naj Bog čedalje bolj širi delo apostolov in krščansko omiko, spremljajoč s posebnimi blagoslovi bližajoči se shod.*

Emin. kardinal **Jožef Nava**, nadškof v Kataniji, se veseli dobrot, katere bo od petega mednarodnega shoda sotrudnikov prejela sal. družba, že čudovito razširjena po celem svetu, *od katere prejema koristi tudi moja nadškofija, ki je med prvimi prejela goreče apostole.*

III. Patriarhi, nadškofje, škofje:

Izraze naklonjenosti, katerih nam radi pomanjkanja prostora ni moči natisniti, so k petemu salez. shodu poslali še sledeči odlični sotrudniki:

I. Eksc. monsign. Arist. Cavallari, patriarh v Benetkah.

II. **Nadškofje** iz: Bari, Belem v Braziliji, Benevent, Brindiši, Conza, Kalocsa na Ogrskem, Florencija, Gaeta, Genova, Lanciano, Ortona, Lucra, Malines v Belgiji, Modena, New York, Otranto, Palermo, Eisa, Salerno, Sassari, S. Severina, Sorrento, Vercelli, Wesminster na Angleškem, Udine, Zara, Viterbo, Toscanella.

III. **Škofje** iz: Acerra, Aqui, Albenga, Arezzo, Anagni, Aosta, Arcireale, Ascoli, Avellino, Alife, Andria, Bergamo, Biella, Bobbio, Borgo s. Sepolcro, Bovino, Caiazzo, Carpi, Casale, Cariati, Ceneda, Cesena, Chioggia, Chiavari, Chiavari, Civita Castellana, Orte, Como, Convesano, Cortona, Concordia, Cremona, Cuneo, Caltagirone, Faenza, Forli, Fossano, Galtelli, Nuoro, Cuastalla, Iglesias, Imola, Ischia, Ivrea, Lacedonia, Lucera, Macerata, Mantova, Minorca, Modigliana, Mazzara, Melfi, Rapolla, Montepulciano, Mondovi, Montalcino, Montefeltro, Nardó, Nepi, Sutri, Nicotera, Nola, Noto, Nusco, Pavia, Pinerolo, Policastro, Pozzuoli, Rieti. Rimini, S. Marco Argentano, Risignano, S. Angelo, S. Polo (Brazil.), Sarsina, Segni, Sessa Aurunca, Squillece, Sulmona, Susa, Terracina, Sezze, Piperno, Teramo, Tortona, Treviso, Tr:dent, Tortosa (Špansko), Urbania, Vado, Ventimiglia, Volterra, monsign. Peri iz Švice.

Življenje Savia Dominika, salezijanskega gojenca v Turinu.

(Laški spisal don Bosko, ustanovnik sal. družbe.)

VIII. Dominikovo učenje. — Kako pomiri tovariše.

Dominik je bil zgled vsem drugim učencem. Ni bil nečimern ne v obleki, ne v drugem obnašanju, kakor je to navada pri mnogih mladeničih. Pri vsem tem je pa bil vedno snažno oblečen. Dasiravno je bil priprostega stanu, vendar se je znal uljudno obnašati. Bil je priljuden in olikan deček. Mladeniči višjih stanov so ga jako čislali in se kaj radi ž njim družili in ne samo radi tega, ker se je pridno učil, ampak tudi zato, ker se je povsod jako prijazno in olikano vedel. Ako je bil med učenci kak šepetavec in nepazljivec, posadil ga je učitelj blizu Dominika, da ga je ta svaril in bodril, da naj spolnuje svoje dolžnosti.

Ravno tekom tega leta se je Dominik prav junaškega skazal in sicer tako, da bi človek skoraj ne verjel, da je to mogoče pri takem dečku. Nekoč sta se sprla dva dečka. Prišlo je med njima tako daleč, da sta se hotela drug nad drugim maščevati. Napovedala sta si nekak dvoboj. Že sta stala drug drugemu nasproti s kamenjem v rokah. Ko Dominik to zapazi, skoči med mlade bojevnike, izvleče iz žepa mali križ, ga vzdigne v zrak in glasno kliče: „Uprita v ta križ svoje oči in potem vrzita kamenje name in

recita: Jezus Kristus je umrl nedolžen; odpustil je vsem, ki so ga križali, jaz grešnik ga pa hočem razžaliti in se očitno maščevati.“

Nato gre k onemu, ki je bil najbolj razkačen in pred njega pokleknivši, reče: „Vrzi najprej v me; vrzi kamen meni v glavo!“ Porednež, ki ni kaj takega pričakoval, začel se je tresti in je rekel Dominiku: „Ne, Dominik, nikdar ne. Na te nisem nič jezen, še branil bi te, če bi ti kdo hotel storiti kaj žalega.“

Ko je umiril prvega, teče k drugemu dečku in ga nagovori z istimi besedami. Tudi ta se je zbal ter rekel, da je Dominik njegov prijatelj, da mu ni še nikdar nič žalega storil.

Nato je Dominik vstal in ves ginjen vprašal: „Kako vendar to, da sta zame pripravljena iti v največjo nevarnost, da bi branila mene, sama med seboj se pa ne moreta pogoditi in drug drugemu odpustiti ter tako rešiti svojih duš, za kateri je prelil Zveličar svojo kri?“ To izgovorivši je molčal in še vedno držal kviško sv. razpelo.

Ko sta tovariša opazila, kako ljubezniv in pogumen je Dominik, sta takoj odnehala in drug drugemu odpustila. Sramovala sta se, videč, da je moral Dominik poseči po najzadnjih pripomočkih. Eden izmed njiju je celo prosil Savia, naj mu svetuje dobrega spovednika, da si očisti svojo dušo. Tudi v tem mu je Dominik postregel. Nekaj dni potem je šel s svojim nasprotnikom k spovedi, tako je namreč pripovedoval eden izmed dveh porednežev.

Opomniti moram tudi, da je Dominik že poprej vedel, da njegova součenca gojita sovraštvo. Opominjal ju je pismeno in ju izkušal pomiriti, češ, da to prepoveduje božja zapoved. Pretil jima je celo, da bo povedal starišem in učitelju, toda Dominikova beseda ju ni mogla umiriti.

Mnogokrat je pot za kmetske mladeniče, ki hodijo v mesto v šolo, jako nevarna. Za našega Dominika je pa bila ta pot vaja čednosti; kjerkoli je hodil, povsod je kaj dobrega storil in hudega odvrnil. Natančno je ravnal po nasvetih svojih predstojnikov. Med potjo ni ne gledal, ne poslušal stvarij, ki se ne spodobijo mladim ljudem.

Če je med potjo našel porednega tovariša, ki se je ustavljal, se oziral okrog, metal kamenje in delal škodo, s takim se Dominik ni maral družiti. Nekoč so povabili Dominika na sprehod, ne da bi imel dovoljenje od starišev; zopet drugič so mu svetovali, da naj pusti šolo in se gre ž njimi zabavat. Toda Dominik jim je odločno odgovoril: „Moja največja zabava je ta, da natančno spolnujem svoje dolžnosti. Ako ste moji prijatelji, svetovati bi mi morali, da naj zvesto spolnujem dolžnosti, ne pa, da naj jih zanemarjam.“

Imel je pa Dominik nekaj takih prijateljev, ki so ga vedno nadlegovali in ga nekoč res vjeli v zanke. Že je mislil iti ž njimi in tako zanemariti pouk. Ko so bili že na potu, se spomni, da je poslušal hudoben nasvet. Začela ga peči vest, zato se obrne k tovarišem in reče: „Dragi moji, dolžnost moja je, da grem v šolo in moram tudi iti. Kar mi sedaj delamo, je zoper voljo

božjo in voljo našega učitelja. Žal mi je, da sem vas poslušal in ubogal. Ako mi še kdaj kaj takega svetujete, potem niste več moji prijatelji.“

Tovariši so ubogali Dominika in šli so skupno v šolo. Od tega časa ga niso več odvrčali od njegovih dolžnosti.

Koncem šolskega leta je bil Dominik prvi v šoli. In zakaj? Zato, ker je vedno in povsod spolnoval svoje dolžnosti.

Dedščina nehvaležnega sina.

Komedija v petih dejanjih. (J. B. L. salez.)

O s e b e :

Peter, ded.
Jožef, posestnik.
Henrik, sin.

Julij, sodnik v pokoju.
Cezar, kovač-oče.
Alojzij, sin.

Anton, Jožefov služabnik.
Miha, Julijev služabnik.
Magistratni sluga.

Prvo dejanje:

Soba. — Štiri vrata: ena v ozadju, druga na levi s ključavnico (Petrova soba), dvoje na desni. — Na levi strani okno. — Pisalna miza in nekaj stolov.

Prvi prizor.

Anton in Jožef.

Jožef (piše pri mizi).

Anton: Gospod.

Jožef: Naprej. In vino?

Anton (se približa): Je prodano.

Jožef: Za koliko?

Anton: Hektoliter po 42 kron.

Jožef (piše): 120 hektolitrov po 42 ... 5040 kron. In denar?

Anton (dá zavitek z bankovci): Tukaj. Kupčevalec zahteva pobotnico.

Jožef (prešteje denar): Dobro. (Piše): Vzemí (mu dá pobotnico). Prehitro smo prodali onih 1500 hektolitrov po 39 kron. To je zguba 4500 kron. V božjem imenu. Imaš pri sebi knjižico mesečnih stroškov?

Anton: Da. (Jo podá gospodarju).

Jožef (pregleduje): Meso ... moka ... riž ... olje ... sol ... Kaj pa dve kroni raznih stroškov?

Anton: Neka malenkost, za katero so me prosili vaš oče, da bi jim kupil. Poglejte spodaj, je vse natanko.

Jožef: Povedal sem ti že, da brez mojega dovoljenja nimaš delati stroškov.

Anton: Saj veste, da vedno ne morem odreči Petru.

Jožef: Kdo te plačuje? Gospodar sem jaz.

Anton: Vem.

Jožef: Denar se težko prisluži.

Anton: Resnica.

Jožef: In vsi ti stroški so nepotrebni.

Anton: Najbrže.

Jožef: In moj oče hočejo imeti vedno potrebe.

Anton: To me ne briga, toda zdi se mi, da vaš oče ne zahtevajo preveč.

Jožef: In one steklenice vina, katere sem dobil v očetovi sobi!?

Anton: V treh mesecih sem jim dal samo dve.

Jožef: To bi lahko imenoval pomanjkanje zvestobe.

Anton: Imate prav. (Kako ima natančno vest).

Jožef: Ukazal bom napraviti v kleti drugo ključavnico.

Anton: Zakaj pa ne.

Jožef: In ključi ostanejo pri meni. Ko bom moral jutri oditi v mesto po opravih in ondi ostati nekaj tednov, hočem, da moja soba ostane vedno zaprta, in nihče ne sme vanjo stopiti. Si razumel?

Anton: Niti vaš oče?

Jožef: Nihče. Očetu boš prinesel kosilo v njihovo sobo. Spati hočem brez skrbi ... in ker vidim, da ne morem zaupati ...

Anton (razdražen): Toda gospod, prosim vas, merite besede, saj na vse zadnje vendar ...

Jožef: Dosti, ne maram izgovorov. Pazi, da se natančno izpolnijo moja povelja.

Drugi prizor.

Jožef, Anton, Peter.

Peter (vstopi v slabi obleki s palico v roki in se ustavi pri vratih): Dovoljeno?

Jožef: Oh nadloga. (Začne pisati).

Anton: Imate še kako povelje?

Jožef: Skrbi, da bo voz v redu, in pokličí kovača!

Anton: Na vaše povelje. (Odide; pri vratih sreča Petra): Moj poklon, gospod Peter.

Peter: Dober dan, dragi moj Anton.

Anton: (Res smili se mi ta ubogi starček).

Tretji prizor.

Jožef in Peter.

Jožef (nadaljuje s pisanjem): 15... 57... 56...

Peter (ki je prišel sredi sobe): Dovoljeno? **Jožef** (jezno): Pridite vendar naprej. Veste, vaši pokloni me dražijo.

Peter: Vedno me sprejmeš tako mrzlo, da se bojim, da bi ti ne bil v nadlego s svojo prisotnostjo.

Jožef: Kaj še. Saj veste, če ima človek opravilo, če piše, če računa, da tudi najmanjše nadlegovanje vznemirja.

Peter: Potrpi, dolgo te ne bom vznemirjal. Toda za trenutek sedem, če smem. Prihajam iz župne cerkve in se čutim utrujenega (sede).

Jožef: Naredite, kar hočete! (Nadaljuje): 76... 85... 97...

Peter: Prišel sem te prosit...

Jožef (nadaljuje): 118... 7... 22... 16... No, le povejte!

Peter: Potreboval bi obleke; ta je že preveč slaba, in sram me je v taki obleki hoditi okrog k svojim prijateljem.

Jožef: Niste imeli nove lansko leto?

Peter: Lansko leto... Kmalu bodo štiri leta, odkar puusti svojega očeta hoditi okrog v takih cunjah.

Jožef: Cunje jo imenujete? Meni se zdi, da se še vedno postavite... Naj bo, bom že videl... bom pogledal, če bo mogoče... bom govoril s krojačem... Pokazal mi bo suknó...

Peter: Oh, Jožef, tvoja skopost te napravi neusmiljenega proti svojemu očetu.

Jožef: Skopost? Vi imenujete nekoliko varčnosti skopost? Ali ne veste, da shajamo težko? Polje in travniki ne obrodijo več toliko, kakor nekoč, plača delavcev je povišana; davki naraščajo, in če pride nevihta, nam vse vzame. Treba nam je ravnati previdno.

Peter: Torej radi nevihte, katere še ni bilo, pri mojem kosilu ni več kot ena prikuha in mesto poštenega vina mešanica. Radi te nevihte te tedaj zame v kuhinji ni več kave. Zato tedaj se mi potisnil v ono sobo, da bi dal mojo sobo v najem...

Jožef: Oče, naveličal sem se že poslušati vedne pritožbe; naveličal sem se slišati, da hodite okrog, govoreč črez to in ono. Sram vas bodi! Jaz vas sicer spoštujem, toda...

Peter: In ti govoriš tako svojemu očetu? Celo žugati znaš; žugati meni, ki nosim krivdo, da sem te preveč ljubil?

Jožef: Oprostite, jaz nisem mislil žugati. Česa vam vendar manjka? Inate dovolj jesti

in piti. Česa vam je treba drugega, da živite mirno in brez truda?

Peter: Poslušaj! Pred petimi leti sem ti prepustil imetje 50 tisoč kron. Nadejal sem se, da najdem v tebi vzor sinovske ljubezni; upal sem, da se bom smel ponašati s teboj pred celo vasjo; gotov sem bil, da me bodo vsi zavidali in me imenovali najsrečnejšega očeta... toda kako sem se zmotil... kako sem se zmotil... Ti mi govoriš o jedi in pijače, toda očetovo srce potrebuje kaj več (briše solze).

Jožef: Oče. ne bodite vendar otrok, pomirite se... Danes ste vstali slabe volje in vidite vse črno... No, bomo vse uredili (vstane). In zdaj se z vašim dovoljenjem ločim.

Peter: Še en trenutek.

Jožef: Ne morem, notar me čaka.

Peter: Vsedi se; hočem!

Jožef (se vsede): (Za božjo voljo, kako je siten.

Peter: Vidim, da si nespameten, in ker te moje besede vznemirjajo, ne bom več govoril o tem. Hotel sem ti omeniti še nekaj o tvojem sinu; vsa vas govori o njem.

Jožef: Kaj pa imajo povedati o mojem sinu?

Peter: Da se prezira njegova vzgoja, da je Henrik porednež, nesramnež...

Jožef: In vi jim odgovorite, naj se ne vtikajo v stvari drugih, naj gledajo nase in na svojo družino!

Peter: Moram tudi pripomniti, da ta tvoj sin ravna tudi z menoj nespodobno, zaničljivo, in to tudi tedaj, kadar si ti pričujoč, čemur bi ti moral storiti konec.

Jožef: Ali ne veste, da so dečki polni življenja, in da se jim ne sme šteti v greh njih živahnost?... Henrik je res nekoliko drzen, toda dobrega srca in vi ga morate pomilovati...; boste videli, da postane poštenjak.

Peter: Le dajaj mu potuho, prej ali slej boš okušal sadove slabe vzgoje. Tudi gospod župnik so me opomnili, da daje v cerkvi pohujšanje drugim, in so pridjali, da so njegovi prijatelji najslabši dečki v vasi.

Jožef (jezno vstane): Dovolj je, oče. Vi veste, da z župnikom nisem nič kaj posebno prijatelj in... naj pazi, da ne bo govoril črez našo hišo. Povem vam jasno in odločno: Svetohlincev ne maram in rajši vidim, da moj sin ostane, kakršen je, kakor da bi imel postati svetohlinec. To povejte od moje strani gospodu župniku (odide).

Četrty prizor.

Peter sam.

Brez vere in brez srca. In vendar, v mladosti se je kazal tako dobrega, ljubeznivega in pobožnega. O, kako se je izpremenil. Prijateljstvo nekaterih mestnih gospodičev, čitanje slabih časopisov, hrepenenje po bogastvu, o, kako ga je vse to izpremenilo. Čutim, da sem za vselej izgubil njegovo naklonjenost. Oh, kako sem bil nepreviden, da sem mu prepustil vse imetje. Kako težek je ta križ (zamišljen).

Peti prizor.

Peter in Alojz.

Alojz (vstopi s košarico v roki): Smem vstopiti, gospod Peter?

Peter: O, Lojzek!

Alojz (se približa): Kako se imate? Dobro?

Peter: Kot ubogi starček prav dobro. In ti? In tvoj oče?

Alojz: Moj oče se dobro počuti, in jaz, hvala Bogu, sem zdrav kakor riba v vodi in vesel kakor ptiček v zraku. Z milostjo božjo v srcu, z očetom, ki me ljubi, z dobro voljo za delo, s kosom kruha za vsakdanjo potrebo se čutim bogatega, kakor Rotschild. Ali ne govorim prav?

Peter: Prav dobro. Kristjan, ki premišluje svoje kratko življenje, je zadovoljen s stanom, v katerega ga je postavil Gospod. Toda kaj imaš v oni košarici?

Alojz: Ravnokar sem natrgal nekoliko zrelega sadja, da ga podarim vam.

Peter: Hvala, Lojzek, hvala. No, mi pa pokaži (vzame jabolko)! O, kako je lepo, kako lepo diši (ga položi nazaj). Če bi ti mogel poplačati, kako bi rad storil.

Alojz: Ne govorite tako, Peter. Že zavest, da radi sprejmete to darilce, mi dela veliko veselje. In slednjič, kdo je bolj dolžnik, jaz ali vi? Ali se spominjate, ko sem bil bolan in sem moral več mesecev ležati? Vi ste vedno prihajali k meni in ste ostajali cele dneve, da so moj oče mogli delati.

Peter: Manj nisem mogel storiti, kot sem storil.

Alojz: Zvedel sem od očeta, da ste mu večkrat pomagali z denarjem.

Peter: To ni nič posebnega; tvoj oče je bil moj sošolec.

Alojz: Da, da, vi ste tako dobri, in jaz vsak dan molim za vas... Da ne pozabim: Moj oče so naročili, naj vam povem, da danes pride iz mesta sodnik Julij. Občinstvo mu gre nasproti z zastavami, in moj oče želi, da se tudi vi udeležite vselega sprejema.

Peter: Zakaj ne? Prav rad. Tvoj oče pride tudi?

Alojz: Gotovo. Toda čas poteka... Če dovolite, nesem to sadje v vašo sobo in jo vam nekoliko pospravim.

Peter: Prepogosto mi napraviš to dobroto.

Alojz: To ni nič; spremeniti delo, meni ugaja.

Peter: Bog naj ti poplača ljubezen in naj te blagoslovi. Idiva, da odložim klobuk in palico. (Vstane). Si bil danes zjutraj v šoli?

Alojz: Bil sem.

Peter: Ali je bil tudi Henrik?

Alojz: Ne, Henrika ni bilo.

Peter: Ali ga večkrat ni?

Alojz: Enkrat pride, in potem ga ne vidim štiri dni.

Peter: (Nesrečnež; že vidim, da bo slabo skončal, prav slabo). Lojzek, zapomni si dobro, kar ti povem: Vsako tolažbo, katero daš svojemu očetu, ti bo usmiljeni Bog že na tej zemlji poplačal (odideta v sobo).

Šesti prizor.

Henrik sam.

(Ob strani mu visi šolska tablica. Ko vstopi, se ozira po sobi): Nikogar ni bilo pri vходу in na stopnjicah. (Pri oknu). Lep prizor se ima zgoditi. Privezal sem z vrstico branjevkin stol k onemu vozu (gleda skozi okno)... aha... oni debeli voznik gre na voz... prijel je za vajeti... ip, jup... stolček je oživel... skače, teče... branjevka kriči razkačena... cestni potepini na sadje... voz se ustavi... vpijejo... velik hrup... tečejo orožniki... kot bi bil konec sveta... Izvrstno, ha-ha-ha! (Sredi odra). Kaj pa zdaj? Vun ne smem... bi lahko prišel na sum... (Potegne iz žepa nekaj vinarjev): Te sem priigral od črevljarjevega sina. (Steje, en vinar mu pade pod stol). Stran, gospod stol, tukaj ni tvoj prostor (ga vrže sredi sobe). Aha, že vem. (Na vsako stran vrat postavi stol in ju zveže z vrstico). Zdaj je pa že. (V tem vstopi Peter in pade, ker zadene ob vrstico).

Sedmi prizor.

Henrik in Peter.

Peter: Za božjo voljo, kaj pa to? (Počasi vstane. Videč Henrika, ki se smeje): Ti porednež ti, čemu pa nastavljaš? Bi se kmalu pobil.

Henrik (denč stole na svoj prostor).

Peter: Čemu si nastavlil, govori!

Henrik (se smeji starčku za hrbtom; ko se starček obrne, se vsede hitro k mizi).

Peter: Si užaljen? No, saj vem, da nisi tega nalašč storil... Pridi sem, ti hočem nekaj povedati. Ali si danes zjutraj molil one molitve, katere te je naučila mati?

Henrik (obrne Petru hrbet in se igra z denarjem).

Peter: Kako? Obračaš hrbet? Ali se tako vedeš proti staremu očetu? Oh, ubogi sin! Čas bi že bil, da bi spametoval in mislil na bodočnost.

Henrik (začne žvižgati).

Peter: Sram te bo! Deček najodličnejše družine v vasi, pa tako nevljuden. Kje si bil dopoldne?... V šoli?

Henrik: Vas nič ne briga.

Peter: Gospodič moj, jaz vem, kako pogosto opuščaš šolo.

Henrik: Naredim po svoji volji, kakor se meni zdi.

Peter: Da, da; osel ostaneš od nog do glave.

Henrik: Če sem jaz osel, potem ste tudi vi, ker ste moj stari oče.

Peter: Ničvrednež; in se hočeš še norčevati? To grem povedat tvojemu očetu.

Henrik: Le kar pojdite, pot vam je prosta.

Peter (jezno): Če še zineš, te bom pa sam kaznoval.

Henrik: Oh, a res? No pa poizkusite.

Peter: Čas je, da skončaš. Poberi se in pojdi, od koder si prišel.

Henrik: Jaz pa ravno ne grem.

Peter: Ne greš? Pazi, da ti ne zaigram eno po plečih.

Henrik: Aha, se vam dopade godba. (Vzame šolsko tablico v roko, z drugo tolče po njej, se vrči krog starega očeta, in na vse grlo poje. — Peter sredi sobe si maši ušesa. Prizor naj ne bo predolg).

Peter: No, bo vendar konec. Malopridnež . . . , glava me že boli . . . , prah me hoče zadušiti . . . , jenjaj vendar! (Gre k vratom in kliče:) Jože, Jože!

Henrik (teče za njim, ga prime za suknjo in ga vleče in ga hinavsko prosi:) Oče, nikar . . . , imejte usmiljenje . . . , usmilitte se me!

Peter (se obrne): Pusti me!

Henrik (še vedno vleče): Prosim odpušcanja; odpustite oče!

Peter: Nesramnež, tolovaj! (Ga hoče prijeti, toda ne more, ker mu je vedno za hrbtom).

Henrik: Odpuščenje oče, usmiljenje!

Osmi prizor.

Alojz in prejšnja.

Alojz (pri vratih Petrove sobe): Kaj pomeni to vpitje? Kaj vidim? (Skoči h Henriku in ga vrže na stran). Nesramnež, ali se ne bojiš, da te zadene božja kazen? (Spremlja starčka k mizi).

Henrik: Aha, si tukaj, zabiti kmet! Si prišel povedat očetu, če prihajam v šolo, kajne? Zdaj si mi prišel v roke, ne uideš mi več (se vrže nanj, ga vrže za kuliso in bije s pestmi).

Alojz (se ne brani, marveč si zakrije glavo z roko).

Peter: Za božji čas, jenjaj vendar (vstane)!

Deveti prizor.

Cezar in prejšnji.

Cezar (zunaj): Gospod Peter. (Vstopi, skoči k Henriku in ga prime za roko). Za 969 Matuzalemovih let! Misliš, da je moj sin tvoj boben?

Henrik (se skuša oprostiti): Pustite me! . . . Pustite me!

Cezar: Primaruha, zdaj si v dobrih rokah. Kdo je bil vzrok?

Peter: Moj vnuk je vsega kriv.

Henrik: Jaz vsega kriv? (Alojziju:) Te že dobim na cesti, le počakaj! (Cezarju:) Pustite me!

Alojz (se približa Henriku): Kaj sem ti naredil? Povej!

Henrik (ga hoče suniti z nogo, toda ga ne zadene. Cezar ga še bolj močno stisne za roko. Henrik se vrže na tla in se zvija, kričoč): Joj, joj.

Alojz: Papa, izpustite ga.

Cezar (ga izpusti): Ali so te prepričali moji diplomatični dokazi?

Henrik (gre k mizi in pregleduje roko): Zvil mi jo je.

Cezar (Petru): Pojdimo torej sodniku nasproti. (Alojziju): Prinesi palico in klobuk!

Alojz (teče v sobo).

Peter: Hočete res, da gremo?

Cezar: Da, nekoliko svežega zraka ti bo dobro storilo.

Peter: Čutim se jako utrujenega . . . ; nisem na pravem mestu . . . Oni hudobnež mi je vso kri zmešal.

Cezar: No, bova pa šla na steklenico boljšega.

Alojz (prinese palico in klobuk).

Cezar: Naprej torej. Ti Lojzek prvi, vi gospod Peter za njim (odideta), jaz pa zadnjo stražo. (Medtem Henrik prime črnlnik, hoteč ga vreči za Cezarjem; ta se nagloma obrne in mu zažuga).

Henrik (sredi odra): Ta ti ne uide; kmalu ti vse povrnem.

(Konec prvega dejanja.)

Pogled po svetu.

Iz Amerike. Poročila o velikem potresu v Valparaisu so nas močno pretresla, ker ondi, kakor tudi v drugih čilenskih mestih je dokaj salezijanskih zavodov. Zvedeli smo pa kmalu po prvih dneh nesreče, da so vsi salezijanski zavodi ostali nepoškodovani.

Novi misijonarji. V Turinu se zbirajo misijonarji za Patagonijo, Matto-Grosso, Ognjeno zemljo, Indijo in Kitajsko. Odpotujejo koncem tega meseca ali v začetku prihodnjega. Takrat odpotujejo tudi sal. sestre. Pomanjkanje misijonarjev je letošnje leto tem večje, ker je francoska vlada, ki je nekoč oprostila misijonarje vojaštva, letošnje leto zavrgla ono postavo in poklicala vse francoske podanike v vojaško službo.

Ošwięcim (Galicija). Iz salezijanskega zavoda v Ošwięcimu poročajo: Dné 29. septembra je osem novicov delalo sv. obljube, med njimi tudi dva Slovenca, klerika gg. Fr. Volčič in J. Valjavec ml. Ob desetih je bila slovesna sv. maša. Petje spremljano z orkestrom je brav dobro izpadlo. Popoldne je bila slovesna akademija na čast novim sobratom, izmed katerih štirje so nato odpotovali v Rim, da ondi na gregorijanskem vseučilišču nadaljujejo študije, drugi štirje bodo nadaljevali študije v Galiciji.

Milodari

za svetišče Marije, pomočnice kristjanov, na Rakovniku

(od 15. julija do 15. avgusta 1906).

G. Cecilija Levstek K 12.—; g. J. Oblak K 20.—; g. M. Malovrh K 38·20; g. Apol. Godec K 72.—; g. Nežika Vojska K 13.—; g. Pol. Juvan K 13.—; g. M. Močnik K 38.—; g. Ana Udovč K 12.—; č. g. J. Strajkar K 56.—; g. Fr. Kovač K 71·60; g. M. Kanc K 153.—; g. M. Reiter K 2.—; č. g. A. Nemeč K 2.—; č. g. J. Pavlovčič K 72.—; g. Jožefa Pavlovčič K 74.—; g. Lucija Bajt K 70.—; g. Ant. Pacajt K 20·20; g. M. Jug K 16.—; g. N. Žnidaršič K 22.—; g. M. Šircel K 7.—; g. M. Volavc K 7.—; g. Jožefa Krančan K 72.—; g. T. Kovačič K 13·90; g. Frančiška Deželak K 57.—; g. J. Kokovc K 2.—; g. Iv. Gregorač K 184·25; g. M. Krnič K 2.—; g. M. Primožič K 24.—; g. Avgušтина Gliha K 18.—; g. Fr. Šilih K 40.—; g. M. Kvas K 131·20; g. Fr. Narod K 25.—; g. N. Pogac K 37.—; g. A. Žagar K 72.—; g. M. Tomšič K 280.—; g. M. Kočar K 101.—; g. L. Pelhan K 12·60; g. H. Gregor K 27·40; g. M. Jerina K 15.—; g. Pepca Žibert K 14.—; g. M. Svetina K 14.—; g. Fric Mahorčič K 44.—; g. K. Knavs K 150.—; g. J. Sedmak K 13.—; g. Avg. Rogelj K 30·20; g. N. Srečnik K 24.—; g. J. Kramžer K 12.—; g. N. Zadobovšek K 36.—; g. N. Strahovnik K 24.—; g. Fr. Slokan K 12.—; g. Ap. Stih K 12.—; g. M. Zorc K 5.—; g. Sim. Pristav K 10·05; g. Fr. Debelak K 60.—; č. g. Jernej Primožič K 5.—; g. A. Bratovž K 26.—; č. g. P. Režek K 10.—; g. A. Baitz K 4.—; č. g. A. Kerčon K 6.—; g. L. Bajt K 115.—; č. g. Fr. Premru K 4.—; g. M. Makuc K 5.—; č. g. kan. Tom. Kajdiž K 10.—; c. g. M. Slak K 5.—; g. A. Žibert K 20.—; g. M. Martinšek K 30·20; g. Ter. Oman K 18.—; g. M. Marne K 3.—; g. Jerca Božnar K 7.—; g. M. Širselj K 43.—; g. H. Pance K 5.—; g. A. Jaklič K 5.—; g. Fr. Oblak K 5.—; g. Kat. Knaus K 162.—; g. Fr. Pogotnik K 98.—; g. A. Poljšak K 14.—; č. g. Iv. Merher K 2.—; č. g. Iv. Lubej K 4.—; g. Terezija Smolar K 48.—; g. M. Lastik K 6.—; g. M. Stelč K 3.—; g. Fr. Bajt K 3.—; č. g. Jak. Kolednik K 5.—; č. g. Jan. Horjak K 4.—; g. M. Jank K 92.—; g. Fr. Mlakar K 5.—; č. g. Ignac Šalehar K 4.—; g. M. Salberger K 4.—; č. g. M. Ljubša K 2.—; g. M. Volnik K 2.—; č. g. Fr. Dovnik K 2.—; č. g. P. Skuhala K 2.—; č. g. Ant. Kolar K 4.—; č. g. Aug. Šinkovec K 5.—; g. Hel. Zupančič K 61.—; g. Ivanka Rasp K 103.—; g. Magdalena Krebs K 74·60; g. Iv. Janc K 2.—; g. Jožefa Markelj K 2.—; g. Fr. Miglič K 2.—; g. Cecilija Oblak K 2.—; g. Uršula Marn K 9.—; g. M. Sadar K 48.—; g. M. Kaball K 2.—; g. M. Noč K 2.—; g. Josipina Javornik K 2.—; g. J. Rupret K 2.—; č. g. Al. Kokelj K 2.—; č. g. Andrej Rajtner K 2.—; g. Iv. Lesnikar K 2.—; g. Fr. Spinder K 2·65; g. M. Mihovc K 2.—

Darovani predmeti:

G. M. Šircelj, uhane; Cecilija R., broša; M. R., zlata prstana.

Marija Pomočnica naj blagoslovi blage dobrotnike in naj bogato poplača njih radodarnost!

Češčenje presv. Jezusovega Srca med salezijanskimi sotrudnicami meseca novembra.

(Rimska štev. pomeni skupino, — druga štev. opravilo, — tretja dan, kdaj naj opravilo
zadostilno sveto obhajilo. — Vsaka naj si zapomni, pod katero skupino spada!)

I. 7, 15; — II. 4, 17; — III. 7, 26; — IV. 9, 21; — V. n. 5, 11; —
VI. 9, 9; — VII. n. 1, 24; — VIII. 3, 13; — IX. 2, 19; — X. n. 1, 18; —
XI. 9, 29; — XII. 3, 3; — XIII. 5, 28; — XIV. 6, 14; — XV. 7, 20; — XVI.
n. 5, 25; — XVII. n. 12, 4; — XVIII. n. 1, 25; — XIX. 8, 24; — XX. 2, 2;
— XXI. 7, 30; — XXII. 3, 1; — XXIII. 6, 7; — XXIV. n. 9, 18; — XXV. 5,
5; — XXVI. 4, 10; — XXVII. 6, 7; — XXVIII. 3, 10; — XXIX. n. 2, 11;
— XXX. 8, 6; — XXXI. 5, 22; — XXXII. n. 1, 18; — XXXIII. 4, 12; —
XXXIV. n. 9, 4; XXXV. n. 7, 11.

Nove častivke:

XXXVI. 1, 27; Ivanka Cvenk, Frančiška Remić, Frančiška Seliškar, Fran-
čiška Končan, Marija Češnovar, Marija Remić, Uršula Volčič, Uršula Rihar,
Neža Galič, Rozalija Sterle, Katarina Colja, Frančiška Lukančič, Marija Luvin,
Marija Jerić, Uršula Podržaj, Helena Mušič, Marija Romc, Marija Laher, Aloj-
zija Lavrin, Marija Jerančič, Ana Telečnikar, Uršula Ramovš, Jožefa Rajhmann,
Ana Henismann, Ana Trdina, Ana Verst, Terezija Košmer, Terezija Kuhar,
Terezija Verčko, Marija Srank, Marija Klavder, Frančiška Kalan, Ivana Kadunc,
Frančiška Slapnikar, Ana Elezin, Pavla Koderman, Marija Bandel, Jerca Geč.

NB. Za žive in rajne častivke presv. Srca, ki so vpisane v salezijanskem
zavodu v Ljubljani, se bere vsak prvi petek v mesecu sv. maša pred izpostavl-
jenim sv. R. T.

Skrivnost presv. R. Telesa (Sp. Jos. Valjavec D. S. — Založil sal. zavod). —

Knjižica 154ih strani bo zlasti prikladna tistim, ki imajo željo po pogostem
sv. obhajilu, od katerega se pa vzdržijo iz različnih praznih izgovorov in si
tako oropajo dušo premnogih koristí, ki izhajajo iz tega mogočnega Zakramenta.

Razdelitev knjižice:

Prvi del: I. Jezus Kristus je pravi Bog. — II. Jezus postavi Zakrament
sv. R. Telesa. — III. Kako je Jezus pričujoč v Zakramentu sv. R. Telesa. Nato
sledí 31 čudežnih zgodovinskih dogodkov presv. R. Telesa, povzetih iz raz-
ličnih jako zanesljivih virov.

Drugi del: I. Sv. obhajilo. — II. Pogosto sv. obhajilo. — III. Duhovno
sv. obhajilo. Temu sledí 43 odgovorov na različne izgovore zoper pogosto
sv. obhajilo. Odgovori se naslanjajo na nauk sv. očetov, zlasti sv. Alfonza
Ligv., sv. Tomaža Akv. in sv. Frančiška Sal.

Ker je sv. obhajilo najboljši pripomoček zoper vsakdanje dušne bolezni,
knjižico toplo priporočamo. — Dobi se v salezijanskem zavodu na Rakovniku
po 50 v, po pošti po 55 v.

Za vse, kar je v „Don Bosku“ natisnjena, se želi le toliko veljave,
kolikor je priznava nezmotljiva sv. katoliška cerkev, zdrava pamet in
zgodovinska resnica.

Urejuje: Josip Valjavec. — Tiska „Katoliška tiskarna“ v Ljubljani.

Izdaja in zalaga vodstvo salezijanskega zavoda na Rakovniku.